



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1312 Usque Ad Annum 1351

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1767

VD18 9011826X

§. 1. Barlaamus Papæ proponit modos reducendi Græcos ad Acclesiam
Latinam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66305)



HISTORIÆ
ECCLESIASTICÆ
LIBER XCV.



BENEDICTUS XII, TUM CLEMENS VI
SUMMI PONTIFICES.

LUDOVICUS BAVARUS, DEINDE CARO-
LUS IV OCCIDENTIS, ANDRONICUS III,
DEIN JOANNES PALÆOLOGUS, &
JOANNES CANTACUCENUS
ORIENT. IMPP.

§. I.

*Barlaamus Papæ proponit modos re-
ducendi Græcos ad Ecclesiam
Latinam.*

Andronicus Imperator Græcorum ad Sæcul. XIV.
Papam Benedictum XII misit Bar- A.C. 1339.
laamum Abbatem monasterii Sal-
vatoris, & Stephanum Dandolum Nobi-
lem

li 5

lem

Sæcul. XIV. lem Venetum ac Equitem: qui an. 1339
A.C. 1339. delati Avenionem, & ad Papam Cardi-
Rayn. 1339. nalesque admissi exhibebant Philippi
n. 19. Franciæ ac Roberti Neapolis Regum e-
Allat. Conf. pistolas inter alia indicantes, hos Andro-
p. 788. nici Legatos venisse, ut agerent de Græ-
 cis cum Ecclesia Romana denuo conjun-
 gendis. Papa quærebat, an Imperator,
 Patriarcha, & alii Primores potestatem
 illis dedissent sufficientem, ut eis posset
 haberi fides; nec simulatum esset id ne-
 gotium, sicut fuisset Græcorum consensio
 tempore concilii Lugdunensis. Cum Le-
 gati habere se potestatem litteris tradi-
 tam negassent; Papa tamen & Cardina-
 les concordiae studio incensi ea, quæ illi
 proponere vellent, sibi præberi scripto ju-
 bebant, visuri, an utilitas inde aliqua ca-
 pi posset.

Sup. lib. 86.
§. 4.

Rayn. n. 20. Sic proin obtulit Barlaamus suum
 consilium, cujus hæc erat summa: Duo
 reconciliationis efficiendæ modi effingi
 animo queunt, violentia & persuasio.
 Prior plane omitti debet, ut vos ipsi fa-
 temini. Posterior via est itidem duplex:
 pro doctis altera, altera pro populo. Si
 triginta vel quadraginta ex doctis viris
 nostris Sanctitatem adirent tuam, certo
 scio facillime sensuros tecum; quia sine
 impetu ageres, & solam quærereres verita-
 tem. Sed postquam nostri ad Ortum re-
 diissent, nequirent adducere populum, ut
 crederet,

crederet, quæ concessisses; darenturque homines, qui ex invidia, vel per vanitatem, aut forsitan ob falsam veri speciem ad eos dicerent: Fratres mei! cavete, ne fallamini! hos viros corrumpere munera vel blanditiæ: nolite consuetudines mutare vestras! Itaque viri docti, quibus convenisset tecum, nihil effectum darent, ac ipsi forent in discrimine.

Sæcul. XIV.
A. C. 1339.

En viam reducendi ad te populi una cum doctis! Audiit ille sex habita fuisse concilia generalia; & singula emendasse errores tunc implicantes Ecclesiam: ita sibi persuasum habet perstandum esse in eo, quod sit decisum per quoddam concilium generale. Siquid igitur modo celebretur de controversiis Latinorum cum Græcis, omnes ad Ortum populi libenter ea, quæ id statuerit, recipient. Est fortasse, qui dicat, hoc jam factum esse in concilio Lugdunensi. At ille sciat nunquam Græcis, ut id recipiant, communiter persuasum iri sine novo concilio: quia, qui Lugdunensi adfuere, Græci nec a quatuor Patriarchis, qui Ecclesiam Orientis regunt, nec a populo missi erant, sed ab Imperatore solo, qui conjunctionem cum Latinis non voluntariam, sed violentam conficere conabatur. Quapropter si generale hac de re concilium vis habere; primum ad Ecclesiam Orientis Legatos in Deum pios, modestiaque

ac

Secul. XIV.
A. C. 1339.

ac patientia singulari præditos mitte cum epistolis, quibus Patriarchas Constantinopolitanum, Alexandrinum, Antiochenum, ac Hierosolymitanum, cæterosque Præfules invites, ut tecum conveniant in locum aliquem, ubi quæstiones tractentur suaviter, & quæ Spiritus Sanctus tibi fuggerit, decernantur. Hic solus est modus flectendi populum, ac Ecclesiam redintegrandi.

¶. 22.

Tum ad alia emolumenta veniens Barlaamus ajebat: Turcæ quatuor magnarum Anatoliæ urbium pridem Græcis ademptarum incolas ad religionem suam per vim adegerunt. Hi ad fidem sanam reversuri, Imperatori Domino meo curarunt dici, ut veniret cum exercitu: se has urbes ei tradituros esse. At ille suas solius copias Turcis impares ratus, nos ad Galliæ Regem misit hac de causa petituros auxilium. Jam vero si has urbes recepissemus, Turcæ maritimas vires suas omnes amitterent; cunctæ civitates inter illas & nos interpositæ se nobis dederent; & apertam haberemus viam ad terram sacram. Supplicamus itaque, ut in eos tractus ante Legatos tuos, vel saltem simul mittantur supplicatæ: quia si has coram cernerent Græci, illos audirent pronius; & Imperator Patriarchæ cæterisque Præsulibus posset dicere: Videte, quam boni homines sint Latini!

Latini! Amicitiam nostram non bellis tantum verbis, sed factis expetunt. Igitur & nobis curandum, ut cum illis redeamus in gratiam. Deinde, quamdiu Imperator cum Turcis bellum geret, haud congregare quatuor Patriarchas cæterosque Præfules, nec ipse interesse concilio poterit.

Sæcul. XIV.
A.C. 1339.

Aliqui Latinorum inquit: Græci concordiam nobiscum jungant! & tunc in Turcas ibimus. Illis Latinis assentire non possum multis ex rationibus. Et primum quidem Turcæ non solos invadunt Græcos, sed & Armenos, Cyprios, Rhodios nobis subjectos, cunctosque insulares: ergo iis saltem esse præsidio deberetis, o Latini! Deinde Turcæ Græcos impugnant, non ut Græcos, nec ut diffidentes a vobis, sed ut Christianos: igitur, dum movebitis in Turcas, non Græcos proprie, sed religionem tuebimini. Adhæc, quamdiu Græcum stabit Imperium, facillime Turcas profligabitis conjuncti Græcis Turcicum bellandi modum callentibus. In omnibus Turcarum & Saracenorum terris plurimi dantur Christiani, ac desertores fidei ad Græcorum dominationem perbene affecti. Si autem, quod avertat Deus, Turcæ Imperium Græcorum everterent, tantas acquirerent vires, quantas ægerrime frangeretis. Rem proinde modo

Sæcul. XIV. modo gerite; nec differte in tempus, quo
A.C. 1339. vos bellum non illaturos Turcis, sed ab
 his accepturos prævideo.

Præterea, si Turcæ vos orarent, ut
 secum iniretis foedus ad obterendos Tar-
 taros & Saracenos, benignis uterentur
 auribus: quia cum Turcis confociati has
 gentes melius, quam soli cunctas tres
 nationes aggredere mini. Sic etiam jun-
 cti cum Græcis Turcas facilius, quam
 soli hos & illos oppugnabitis.

Insuper, ut sciatis rem certissimam,
 Græcorum animos a vobis non tam dis-
 crimen dogmatum alienat, quam odium
 conceptum ex malis gravibus, quæ illis
 Latini variis temporibus attulere, ac e-
 tiamnum quotidie afferunt. Atqui,
 priusquam hoc odium per grande quod-
 dam beneficium tollatis, ne audiemini
 quidem: tantum abest, ut fieri consensio
 queat. Scitote demum me non a popu-
 lo, sed ab Imperatore solo & occulte ad
 vos missum esse; neque huic tantum a-
 nimi fore, ut instaurandæ vobiscum con-
 cordiæ desiderium declaret, antequam
 subsidium a vobis obtinuerit.

Papa & Cardinales lecto ac diligen-
 ter perpenso Barlaami consilio responde-
 bant: Non expedit, ut videamur modo
 in dubium revocare illud, quod Concilia
 Ephesinum, Toletanum, Lugdunense, mul-
 taque alia solenniter pronunciarunt, Spi-
 ritum

ritum Sanctum procedere a Patre ac Fi- **Sæcul. XIV.**
lio tanquam unico principio: sicut Pa- **A.C. 1339.**
pæ Hormisdæ, Joannis Patriarchæ Con-
stantinopolitani, ac Imperatoris Justini
tempore professi diserte sunt Græci; &
multo post alius Patriarcha Joannes, ac
Imperator Michaël Palæologus per lit-
teras synodicas ad Papam Joannem XXI
missas.

Addenda venit explicatio. Conci-
lium Ephesinum directo solum tractavit
mysterium naturæ divinæ cum humana
conjunctæ contra hæresim Nestorii; nec **Sup. lib. 25.**
nisi per accessionem loquebatur de pro- **S. 12. 56.**
cessione Spiritus Sancti propter nonum
anathema S. Cyrilli; & propter falsum
symbolum a Sacerdote Charisio denun-
ciatum. Sat clare tamen ibi cernimus, **Lequien.**
S. Cyrillum, Conciliumque totum credi- **dissert. 1.**
disse, Spiritum Sanctum procedere a Fi- **Damasc.**
lio. Concilium Toletanum, de quo hic **to. 5. Conc.**
mentio fit, est tertium anno 589 celebra- **p. 1000.**
tum; ubi primum invenitur adjunctio: **Sup. lib. 34.**
Filioque. Papæ Hormisdæ ad Imperato- **S. 56.**
rem Justinum epistolam anno 521 scri- **Sup. lib. 45.**
ptam habemus in manibus, in qua ex- **S. 48.**
presse ait: Spiritus Sancti proprium est **to. 4. Conc.**
procedere a Patre ac Filio: nihil tamen **p. 1553. B.**
moverunt Græci contra hanc loquendi **Sup. lib. 86.**
rationem. Lugdunense concilium est il- **S. 44.**
lud, quod anno 1274 habebatur; ubi fa-
cta

Sæcul. XIV. Etæ est reconciliatio per Michaëlem Pa-
A.C. 1339. læologum.

Rayn. n. 20.

Imperatoris Andronici Legati audito
Papæ responso dicebant: Si nequeat
perfuaderi Græcis, ut symboli articulum
profiteantur sicut Latini: in sua quisque
fide persistat salva concordia. Respon-
sum est: Id tolerari haud potest. Ec-
clesia catholica unicam tenet fidem; at-
que si errori non obsisteret, probare illum
videretur. Veruntamen Papa consensio-
nem reddere faciliorem semper cupiens
ad Legatos ajebat: Vester Patriarcha, &
Imperator Græcus in concilium vocent
creditos Patriarchas Alexandrinum, An-
tiochenum, ac Hierosolymitanum cum
Episcopis, Clero, & primoribus laicis:
ac eligantur quidam docti, qui huc in Oc-
cidentem mittantur sufficiente cum po-
testate, ut cum Legatis Sacræ Sedis ca-
pita conferant non ad modum disputatio-
nis, sed ut Græci erudiantur. At con-
vocatio concilii generalis ob longum
tempus, impensas, & labores, quos posce-
ret, non videtur congruens, præsertim in
his turbis bellisque. Barlaamus & a-
lium offerebat libellum in hanc senten-
tiam scriptum: Veritati, quæ manifesta
habetur, officere examen adeo nequit, ut
eam reddat evidentiolem: sicut odora-
menta manibus attrectata suavius re-
dolent. Patres Nicæni clare videbant
natu-

n. 28.

naturam Patris & Filii eandem esse. Sed cum Ariani hac de re dubitarent, illi eam discutere voluerunt horum salutis gratia. In gloriam vobis cedit idem cum Græcis agere, nec his præbere ansam dicendi, vos examen metuere; quia causæ diffidatis vestræ. Ut ex Oriente mittantur Legati cum plena potestate Imperatoris & Patriarcharum, fieri sine miraculo haud posse videtur. Imperator animum redeundi vobiscum in gratiam non audet exponere: quia ex Optimatibus, quin etiam ex populo multi timerent, ne ipsos tractare vellet ut Michaël Palæologus; illumque necandi occasionem quærent. Præterea Constantinopolitana Ecclesia Nuncios hoc ad negotium non mitteret sine consensu reliquorum trium Patriarcharum: qui propter bella difficulter congregarentur. Incertum est, an venire vellent, & an consentirent in Nuncios suos mittendos: atque si hoc inter illos conveniret, plenam eis potestatem non facerent præterquam iis conditionibus, quæ vobis displicerent. Barlaamus addidit viva voce, se insuper habitis his cunctis difficultatibus concordiam fideliter curaturum. Sic Papam valere iussit rediturus in Græciam.

Is illi duo tradidit responsa ad litteras Regum Galliæ ac Neapolis, quas attulerat. Epistola ad Robertum 30 Augusti

Sæcul. XIV.
A. C. 1329.

n. 31.

ap. Allat.
de Conf.
p. 788.

Histor. Eccles. Tom. XXIII. K k gusti

Sæcul. XIV.

A. C. 1339.

Rayn. n. 32.

37.

gusti an. 1339 exarata consistit in promisso ad eum dandi fusioem. Altera ad Philippum 4 Sept. scripta continet ea omnia, quæ hoc in negotio facta erant: exemplar ejus postea Regi Roberto misit. His in litteris, cunctisque in actis hanc rem contingentibus Andronicum nunquam nominat Imperatorem, sed tantummodo Moderatorem Græcorum, ut ne obesset juribus Catharinæ Curtinacensis, quæ se dicebat Imperatricem Constantinopolitanam: paremque ob causam de quatuor ad Ortum Patriarchis loquens ait: Illi, qui se nuncupant Episcopos Constantinopolis, Alexandriae, Antiochiæ, ac Hierosolymæ. Ducebat scilicet rationem Latinorum, quibus hos dederat titulos.

§. II.

*Albertus & Mastinus Scaligeri Veronæ
Domini.*

Quidam tyrannorum Lombardiæ, ut dominationi suæ speciem juris darent, se Papæ submiserunt certis conditionibus, tributum annui inter alias: & acceperunt ab eo dignitatem Vicariorum Imperii, cujus administrandi jus tempore interregni Papa sibi arrogabat, tunc Imperium vacare perhibens. Sic in principatu

J. Vill. l. II.

c. 100.